

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN VAATIMUS POHTEELLE KOSKIEN KUNTOUTTAVAN TYÖTOIMINNAN JA TYÖPAJATOIMINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta saadun tiedon mukaan Pudasjärveltä ollaan lopettamassa kuntouttavan työtoiminnan yksikkö Karhupaja ja siirtämässä sen toiminta Osviitan yhteyteen 2.1.2024 alkaen. Osviitta on palveluyksikkö, jossa järjestetään mielenterveys- ja päihdekuntoutujien työ- ja päivätoimintaa.

Pudasjärven kaupungin virkavalmistelussa on arvioitu, että käytännössä yhdistäminen tarkoittaa toiminnan lopettamista, mitä voidaan pitää varsin kyseenalaisena ottaen huomioon Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaus:

Työvoimapalveluiden uudistaminen

Hallitus uudistaa työvoimapalveluiden toimintaa. Hallitus velvoittaa hyvinvointialueet, kunnat ja Kelan tekemään yhteistyötä paikallisesti, jotta asiakas saa tarpeelliset palvelut, tuet ja niihin liittyvät veloitteet mahdollisuuksien mukaan samasta lähipalvelupisteestä. Palvelut voidaan tuottaa lähipalveluna, vaikka järjestäjä olisi vastuukunta.

Hallitus laajentaa työvoimaviranomaisen ja palvelun tuottajien mahdollisuuksia hyödyntää tietoa toiminnan vaikuttavuuden sekä työnhakijoiden palvelunohjauksen tehostamiseksi. Hallitus ohjeistaa työvoimaviranomaisia järjestelmällisesti kartoittamaan pk-yritysten piilotyöpaikat, avaamaan yrityksiltä kerätyn tiedon piilotyöpaikoista kiinnostuneille toimijoille ja edistämään siten uusien työpaikkojen syntymistä. Selvitetään ja otetaan käyttöön toimintatavat, joilla yksityiset työnvälitysyrietykset saavat tarpeelliset tiedot työttömistä työnhakijoista.

Työvoimapalveluiden lakisäätteistä palveluprosessia kevennetään, jotta rajallista resurssia voidaan käyttää tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Alkukartoitukseen ja henkilökohtaiseen kohtaamiseen panostetaan. Virkailijalle annetaan enemmän harkintavaltaa ja veloitetaan yksilölliseen työllistymisen edistämiseen. Digitalisaation mahdollisuudet hyödynnetään yksilökohtaisissa palveluissa.

Hallitus uudistaa kuntouttavan työtoiminnan ja päihdekuntoutustyön työllistymistä edistäväksi. Kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntaavat palvelut palautetaan kuntien järjestämisvastuulle kuitenkin niin, että kunnilla ja hyvinvointialueilla on mahdollisuus sopia kyseisten palveluiden järjestämisestä myös toisin esimerkiksi hyvinvointialueen kautta koko alueen laajuisesti. 16–29-vuotiaiden ammatilliseen kuntoutukseen pääsy edellyttää sairaus- tai vammadiagnoosia.

Kuntouttava työtoiminta siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Karhupajan työpajatoiminta koostui pääosin kuntouttavan työtoiminnasta, joten Karhupajan työpajatoiminta siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntouttavan työtoiminnan toimintapaikat vähenivät oleellisesti Pudasjärvellä. Työtoimintapaikkoja on mm. hyvinvointialueen omissa yksiköissä, Työllisyydenhoitoa koskevan sopimuksen kautta Pudasjärven kaupungin yksiköissä ja kilpailutuksen kautta palveluntuottajalla. Kuntouttavan työtoiminnan eri toimintapaikkojen säilyttäminen on merkityksellistä, koska työtoimintapaikat mahdollistavat asiakkaille erilaisia työtoimintaympäristöjä. Kuntouttavan työtoiminnan toimintapaikkojen vähentyminen on vaikuttanut asiakkaiden palvelupolkujen etenemiseen sekä kasvattanut kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksuosuutta, joka on vaikuttanut negatiivisesti Pudasjärven kaupungin talouteen. Kuntouttavan työtoiminnan ollessa aikaisemmin kaupungin omana palvelutuotantona, sillä on ollut olennainen vaikutus kaupungin kokonaistalouteen. Sen kautta kunnan osarahoittama työmarkkinatukiosuus on pysynyt maltillisella tasolla.

Kuntouttava työtoiminta työpajatoimintana on erittäin tärkeää säilyttää. Kuntouttava työtoiminta Karhupajalla on sisältänyt mm. keittiö-, siivous-, auto-, metalli- ja puutyöpajatoimintaa. Lisäksi Karhupajalla on ollut mahdollisuus kädentaitojen tehtäviin. Varsinkin autopaja on ollut erittäin suosittu kuntouttavan työtoiminnan toimintapaikkana.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden palvelupolkujen etenemisen kannalta on merkittävää, että heille tarjotaan mielekkäitä ja tarkoituksenmukaisia työtehtäviä. Karhupajan monipuolisen työtoiminnan kautta asiakkaat ovat voineet osallistua heitä itseään kiinnostaviin aloihin, mikä on mahdollistanut alan opintoihin ohjautumisen ja työllistymisen kyseiselle alalle. Karhupajan autopaja on tunnustettu oppimisympäristö (Ajoneuvoalan perustutkinto), jota voidaan hyödyntää asiakkaiden osaamisen tunnistamisessa. Karhupajan autopajasta luovuttaessa myös opinnollistamisen mahdollisuus poistuu. Osaamisen tunnistaminen on tärkeässä roolissa asiakkaan opintoihin tai työhön hakeutumisessa.

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on työn ja valmennuksen avulla parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja toimintakykyä, jotta hän voisi työllistyä, hakeutua koulutukseen tai osallistua TE-hallinnon työllistymistä edistäviin palveluihin. Karhupajan loppuminen toimintapaikkana heikentää merkittävästi kuntouttavan työtoiminnan palvelun toteutumista Pudasjärvellä.

Pudasjärven kaupunki vaati, että Karhupaja säilyy kuntouttavan työtoiminnan yksikkönä järjestämisvastuun siirtymään saakka. Sillä turvataan kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille toimiva ja tarkoituksenmukainen työympäristö, turvallinen ja sosiaalinen vahvistuminen kohti avoimia työmarkkinoita tai koulutusta.

Kaupunki pyytää kirjallista vastausta asiassa. Lisäksi kaupunki pyytää osoittamaan viranhaltija- tai toimielimenpäätöksen, jolla yksikön toiminnan lopettamisesta on päätetty.

Pudasjärven kaupunginhallitus 10.10.2023

Jakelu: Pohde / Kirjaamo
Pohde / Vastuuviranhaltijat
Aluehallituksen jäsenet sähköpostitse

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – Hallintotoiminta

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi
kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417 • pudasjarvi.fi
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

